

SLOVENSKI NAROD

Izbaja vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in praznike. — Inserati do 30 petti à 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petti vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek poseben.

Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravnštvo: Knaflova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, L nadstropje. — Telefon 2034.

Zakon o vrhovni državni upravi

V skrajni zadregi namerava vlada predložiti Narodni skupščini zakon o vrhovni državni upravi. — Zakon predvideva skupno 12 ministrstev. — Državne podtajnike hočejo vukčevičevci obdržati še nadalje, čemur pa se protivijo demokrati.

— Beograd, 30. novembra. Da bi zabrisala porazen vtis, ki ga povzroča v javnosti neprestano odlaganje sej Narodne skupščine radi nedelavnosti vlade, ki ni pripravila za plenum skupščine nikakršnega gradiva, pripravlja vlada sedaj z vso naglico nekatere zakonske projekte, ki jih namerava še pred odhodom Narodne skupščine na božične počitnice na posebni, v to svrhu sklicani seji predložiti skupščini. Zakske projekti se izdelujejo na naglo roko in so zato zelo površni, kakor je to razvidno iz zakonskega osnutka o vrhovni upravi ki je bil včeraj razdeljen vsem ministrom.

Zakon o vrhovni upravi predvideva redukcijo nekaterih ministrstev, ki se deloma sploh ukinejo, deloma pa spoje z drugimi ministrstvi. Skupno bi ostalo po sedanjem osnutku ministrsko predsedništvo in 11 ministrov in sicer: ministrstvo pravde, finančno ministrstvo, ministrstvo za notranje zadeve, ministrstvo za vojno in mornarico, ministrstvo za poljedelstvo, ministrstvo za promet, ministrstvo pošte in brzojava, ministrstvo za zunanje zadeve, ministrstvo za socijalno politiko, ministrstvo za trgovino in ministrstvo prosvete.

Ukinejo pa se sledeča ministrstva: ministrstvo za agrarno reformo, ki se priključi ministrstvu za poljedelstvo; ministrstvo za narodno zdravje se združi z ministrstvom za socijalno politiko, ministrstvo za šume se združi z ministrstvom za trgovino, ministrstvo ver pa z ministrstvom za prosveto, mini-

strstvo za izenačenje zakonov z ministrstvom pravde. Ministrstvo za agrarno reformo se ukine dve leti potem, ko stopi ta zakon v veljavo, ostala ministrstva tekmo enega leta, ministrstvo za konstituenco pa takoj, ko stopi zakon o vrhovni državni upravi v veljavo.

Novi zakon predvideva tudi institucijo državnih podtajnikov, ki bodo imenovani na predlog ministrskega predsednika. Podtajnik lahko postane tudi neparlamentar, ki ima v tem slučaju v Narodni skupščini iste pravice kakor aktivni minister. Državni podtajniki imajo določen delokrog in podpisujejo rešitve samostojno, vendar pa so pod kontrolo resornega ministra.

Ukinejo pa se pomočniki ministrov in kabinetni šefi. Vodstvo kabine preuzeme eden izmed najstarejših uradnikov, ki ga imenuje minister.

Osnutek je naletel v javnosti na osto kritik. Predvsem se nagnala, da je institucija državnih podtajnikov v dobi tkzv. štednje luksus, ki ga je treba brez pogojno odpraviti. Prav tako bi se lahko združila pošta in promet, zlasti še, če se izvede nameravana komercijalizacija prometa. Zakske osnutek tudi ničesar ne predvideva glede pospešenja in izboljšanja administracije pri ministrstvih v čemer leži glavno zlo. Izve pa se, da se demokrati protivijo, da bi se še nadalje vzdrževali državni podtajniki, da pa vztraja na tem g. Vukčevič, ki so mu potrelni, da lahko potolaži številne radikalne kandidate za ministrska mesta.

Obnovljena borba za skupščinski poslovnik

Beograd se pripravlja na proslavo narodnega praznika. — Danes popoldne seja ministrskega sveta. — Radikali so zopet izvleki predlog reakcijonarne reforme poslovnika Narodne skupščine.

— Beograd, 30. novembra. V Beogradu je z ozirom na jutrašnji narodni praznik že danes zavladalo praznično razpoloženje. Poslanci, v kolikor niso člani skupščinskih odborov, ki imajo svoje seje, so večinoma odpotovali na svoje domove, večja skupina narodnih poslanec pa je danes odpotovala v Topolo, kjer se jutri pokloni marom kralja Petra I.

V Beogradu samem danes ni bilo važnejših političnih dogodkov. Za popoldne je sklicana seja ministrskega sveta. Član vlade je izjavil vašemu dopisniku, da bo ministrski svet na danšnjih sejih končal razpravo o zakonskih načrtih, ki jih namerava vlada takoj nato predložiti Narodni skupščini in sicer občinski zakon, državljanski zakon in zakon o nošnji orožja. Popoldne bo zasedal tudi davčni odbor, ki bo nadaljeval razpravo o zemljiščem in hišno najmarinskem davku.

V političnih krogih se znova mnogo govori o nameravani spremembi skupščinskega poslovnika. Znano je, da je hotela

vlada prvočno že pred proračunsko razpravo staviti to vprašanje na dnevni red. Temu pa se je odločno uprl g. Davidovič, ki je naglasil, da ima skupščina mnogo večnega dela, kar pa reševati vlado iz zadrga. Klub temu pa si okoča g. Vukčeviča prizadeva, da bi prisla spremembu skupščinskega poslovnika v razpravo že prej, predno bo pričela proračunska debata.

Vlada se namreč bo, da bo opozicija o pričeli proračunske debate že ostrelje nastopila proti vladni kakovosti. V opozicionalnih krogih povedajo, da bodo to nameri vlade za vsako ceno prepredeli.

Opozicija je pripravljena izvajati tudi obstrukcijo, da bo vlada skušala potom spremembu skupščinskega poslovnika preprečiti javno kritiko. Ker se tudi davidovičevci ne strinjajo s predlagano spremembno poslovnino, je vlada v prečiščeni zadrgi.

Zatrjuje se, da radikali z vsemi sredstvi pritiskejo na demokratske ministre, naj pregorove g. Davidoviča, da opusti nadaljnji odor proti temu vladnemu predlogu.

FRANCOSKA KAZENSKA EKSPEDICIJA V MAROKU

— Pariz, 30. nov. Na pristojnih franc. mestih se razpravlja o ukrepnik, ki jih na merava izvesti Francija proti maroškim plemenom, ki so prisili Francijo, da je plačala ogromne odškupnine za oprostitev petih ujetih Francozov. Izve se, da bo Francija spomladis izvedla vojaško kazensko ekspedicijo.

Aljehin - svetovni šahovski prvak

— Buenos Aires, 30. novembra. V šahovskem turnirju, ki traja že več tednov, je postal Aljehin zwagovalec in si s tem priboril naslov svetovnega prvaka. Po končanem stanju turnirja je postal Aljehin 6. partiji Capablanca na 3. dočim je končalo 25. partij revuls. Zadnja partija se je igrala včeraj ob vellanski naredoti. Capablanca je hotel že prej odstopiti in proglašiti izgozo iz turnirja. Kakor se zatrjuje, sta dobitila oba izračala poziv, naj ci rata v prihodnjih dneh v Chille partijo šaha z živimi figurami.

Otvoritev pripravljalne razorožitvene konference v Ženevi

Pesimistična sodba o uspehu konference. — Francija in države Male antante zahtevajo garancije za varnost obstoječih mej. — Rusija predlaga sklenitev svetovnega garancijskega pakta.

— Ženeva, 30. novembra. Danes je bila otvorjena pripravljalna razorožitvena konferenca s splošno debato o razorožitvenem vprašanju. Konferenca ima v smislu sklepov zadnjega zasedanja Društva narodov načela, da pripravi gradivo za svetovno razorožitevne konference, ki naj bi se vrnila tekom prihodnjega leta.

Položaj se presaja splošno zelo pesimistično. Uspeh pripravljalne konference je zelo dvomljiv. Splošno se poudarja, da je ustrezla na pripravljalni konferenci na eni strani prevelika, da bi prislo do soglasnih zaključkov, na drugi strani pa prepišla, da bi imeli sklepi splošno svetovni značaj. Na konferenci je opažati tri ostro opredeljene

skupine, ki zastopajo popolnoma nasprotne stališča. Francija, Malo antanta, Poljska in baltične države zastopajo mnene, da je mogoče rešiti vprašanje razorožitve še potem, ko bo podana primerna garancija za varnost obstoječih mej. Anglija z Italijo temu naziroma odločno nasprotuje in naglaša, da razorožitvenega vprašanja ni mogoče vezati na kakšnekoli garancijo. Končno pa zastopata Nemčija in Rusija stališče, naj se razorožitev takoj izvede in sicer splošno na vsem svetu. V zvezi s tem predlaga ruska delegacija sklenitev svetovnega pakta o miru, s katerim naj bi se vse države medsebojno obvezale, da druga druga ne bodo napadle.

Ker kači pripravljajo nov atentat na avtonomijo Ljubljane

«Slovenec» že triumfira, da novi občinski svet ne bo zmožen za delo. — Prozorne intrige proti potrditvi dr. Puca za župana. — Visoko doneče besede pred volitvami in grda dejanja po volitvah.

Novo izvoljeni ljubljanski občinski svet se je včeraj sestal k prvi seji in izvolil za župana dr. Dinko Puc, za podžupana Jožeta Turka. Celotno leto je gospodar na magistratu vladni komisar, dva meseca je trajalo po krividi klerikalcev, predno se je mogel sestati novo izvoljeni občinski svet in predno je prestolica Slovenije zopet dobila svojo avtonomijo. Sedaj bodo končno v občinskem gospodarstvu v Ljubljani zoper odločali davkopičevalci, ne pa samo voljna posameznikov.

Občinski svet se je komaj konstituiral, novo izvoljeni župan še ni prevzel vodstva občinske uprave, klub temu pa se je uganilo, da je današnji «Slovenec» proglašil, da novi ljubljanski občinski svet ni zmožen za delo. To se pravi, da glasilo SLS že v naprej proglaša, da njeni zastopniki v občinskem svetu nočajo sodelovati, da nočajo rednega gospodarstva, da hoče SLS zoper razbiti občinski svet, ubiti avtonomijo Ljubljane in izvzeti nove volitve.

Stališče ki ga je zavzela SLS že na prvi seji novo izvoljenega občinskega sveta, je popolnoma pogrešno in samo dokazuje, da klerikalci ni niti najmanj mar za kriterij ljubljanskega mesta.

Zakaj naj bi bil občinski svet za delo nezmožen, zakaj naj bi bil potreben poseben kompromis med dvema strankama, da bi se omogočila delazmožnost? Občinski svet ni Narodna skupščina; tu gre predvsem za gospodarsko delo, za dobro in vestno upravo, ne morda za politično akcijo ali politično načelja. Gre samo za vprašanje, kako naj se rešijo gotova gospodarska vprašanja. Vsak dogovor o teh vprašanjih in naprej bi bil nesmiselnost, ker se o njih odloča od trenutka do trenutka, kar se pač pojavitajo. Tako n pr vprašanje ali naj se električno cestno omrežje razširi ali pa uvede avtobusni promet, ni politično, ampak gospodarsko vprašanje, ki se ga ne more drugače rešiti kakor z ozirom na obstoječe potrebe in finančno zmožnost ljubljanske občine, — kadar pride v razgovor. Zato lahko vsakdo, kdo je v občinskem svetu, dela na gospodarskem robu, pa naj bo Peter ali Pavel.

Ce pa kakša stranka že naprej izjavila, da ne sodelovati na gospodarskem polju, je jasno, da hoče razbiti občinski svet in da hoče rušiti avtonomijo ljubljanskega mesta. Ali se zaveda SLS odgovorno, da neče sodelovati v občinskem gospodarstvu?

Današnji «Slovenec» trdi, da je župan dr. Puc priznal na včerajni seji občinskega sveta, da je občinski svet v sedanji situaciji za delo nezmožen. Ugotovljamo da župan dr. Puc teza nikoli ni rekel, pač pa je naprotivo ugotovil, da pričakuje na strani SLS tisto lojalnost, kakor se kaže na strani Naprednega bloka za omogočenje resnega dela v občinskem gospodarstvu.

Dr. Jerič je v menu klerikalne delegacije v občinskem svetu izjavil, da ne more sodelovati z dr. Pucem kot župonom, dokler se ne razčisti »afera« v zadevi predloga Filibovega dvorca. SLS se na ta način souča v kritiko odvetniških ekspozicijev. Mislimo da bi marsikateremu klerikalnemu avtoratu ne bilo libo, ako bi zadevi preizdelovali njezove ekspozicije, saj je znano, da so mnogi izmed njih nagromad-

dili velika premoženja, dočim je o dr. Pucu znano da ni bogatš. Ugotovljamo pa, da je dr. Puc izjavil, da je pripravljen dati na vlogled vse spise, česar bi klerikalni avvokati gotovo ne storili. Klerikalcev prav za prav nič ne brigalo privatne zadeve župana dr. Pucu tudi ne njegovi odvetniški razuni. Gre samo za vprašanje, ali je dr. Puc občino oskodoval ali ne. V kaknem razmerju pa je s kako privatno stranko, kako je ta stranka plačala njegovo odvetniško delo, pa nikogar nič ne briga. Ce je dr. Puc kajtu temu izjavil, da je pripravljen dati v tem pogledu ves material na razpolago, je gotovo storil več kot svojo dolžnost.

Izjava dr. Jeriča samo dokazuje klerikalno perfidnost, ki hoče celo z blatenjem osebne časti političnih nasprotovnikov onečimeti redno delo občinsk. sveta. Klerikalna nemoralnost dovoljuje vsako sredstvo, motijo pa se zastopniki SLS, da bodo na ta način dosegli zase kak političen kriterij.

Ako SLS noč sodelovati v občinskem svetu, ako bo onemogočila njegovo delazmožnost, ako bo se nadalje ubijala avtonomijo ljubljanskega mesta, si bo naprila sama odgovornost, zaradi katere pa vse njeni predstavniki še budo glava bolela. Opozarjam ponovno, da je glavni urednik «Slovenca» pred občinskimi volitvami na klerikalnem shodu v »Unionu« z odobrenjem načelnika SLS dr. Koroča vzkliknil: »Stran s povišanjem in avtonomijo občinskega zastopstva slovenske Ljubljane! Avtonomija ljubljanskega mesta je tolka, da je pred njo klenila celo vladna dvoglav vega orla, da jo je moral upoštevati avstrijski režim, da je slovenski narod v svoji prestolnici v njem občinskem zastopstvu imel najmočnejšega zaščitnika svojih narodnih pravic. Kot je zastavil sekira na to korenito našega narodnega, političnega, kulturnega in gospodarskega življenja, mora ta zadnja zora pa prehoditi v občinski svet, dela na gospodarskem robu, ali so klerikalci pozabil na te besede?

Ali so klerikalci pozabil na te besede?

Tragična smrt dr. Kermavnerja

Danes okoli 6. zjutraj je kuharjev gostilnični kmet na Gospodskem cesti št. 8 prestražena zapazila, da leži v veži ob stopnjicah, vodilih v prvo nadstropje, v popularni nezavestni g. dr. Robert Kermavner, upokojeni finančni svetnik. Obvestila je o dogodku domače in političkega stražnika na Dunajskih cestih, ki je takoj poklical reševalno postajo. Dr. Kermavner je imel zadaj na glavi težko poškodbo; imel je prebito lobanje. Z rešilnim avtom so ga okoli 7. zjutraj prepeljali v javno bolničko, kjer je dežurni zdravnik izvršil prvo operacijo. Tekom dolgih dnevin so zdravnik nato poskusili vse, da bi ohranili ponesrečenega pri življenu. Toda poškodba je bila tako težka, da je bil ves trud zmanj. Dr. Kermavner je ob 11.30 dopoldne izdihnil, ne da bi se bil še zavedel.

Kolikor se je moglo v naglici dognati, je pokojnik prišel, kar drugače ni bil nujen običaj, ponosni pozno domov, ko so domači že zaprli gostilno ter odšli spati. Ker je bil pokojnik zelo kratkovid, mu je najbrž na stopnjicah spodrsalo, ko je hotel iti v svoje stanovanje. Padel je na tri betonski stolpiči tako nesrečno, da si je prebil lobanje.

ZAGREBSKA BORZA:
Dežurni: London 276.75—277.55, New York 56.64—56.84, Pariz 223—225, Milan 307.186—309.186, Carih 1094—1097, Berlin 1356.5—1358.5, Dunaj 799.75—802.75, Praga 166.05—168.88.
NOVINKA:
Carih: London 25.30, New York 51.85, Pariz 20.40, Milan 28.19, Berlin 123.86, Dunaj 74.10, Beograd 9.1275, Praga 16.85.

Ter njegovega pada ni nihče slišal, so našli ponesrečenega še danes zjutraj. A tudi ako bi ga našli poprej, bi ga ne bilo mogoče rešiti, ker se je pri padcu preved poškodoval.

Pokojnik dr. Kermavner je bil mirenski značajni in zaveten ter prijeten družbenik.

Svečanosti 1. decembra na Taboru.

1. Sokolska koračnica. 2. Nagovor br. staroste k članstvu. 3. Deklamacija. 4. Nagovor br. Pretnarja k mladini. 5. Deklamacija. 6. Zaobljuba članstva in zakletve novih članov v roke br. staroste in na sokolski prapor. 7. Državna himna.

Začetek ob 10 %. Vhod v veliko dvorano se odpre z Vrhovčeve ceste ob 10. uri. Sodeluje celotni društveni godbeni zbor. Oder je slavnostno okrešen v duhu državne in sokolske misli. Društvena sokolska mladina in vse aktivno članstvo vseh odborov in odsekov naj se udeleži svečanosti korporativno. Vabimo vse ostalo članstvo in br. zastopnike naših nadrejenih organizacij.

Odbor Sokola I.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 30. novembra 1927.

Radosten dogodek v kraljevi rodni. Kakor poročajo južni beogradski listi, je pričakovati v prvi polovici meseca januarja prihodnje leta radosten dogodek v kraljevi rodbini. Kraljica Marija biva sedaj v Topoli.

Nove telefonske takse. S 1. decembrom stopijo v veljavlo nove telefonske takse in sicer za relacijo: Beograd - Berlin 10.65 zlatih frankov, od katerih pripade naši upravi 3.90, avstrijski 2.85 in nemški 3.90; Zagreb - Ljubljana - Berlin 8.85, od katerih dobi naša uprava 2.10 avstrijska 2.85, nemška 3.90; Maribor - Berlin 8.25, od katerih pripade naši upravi 1.50, avstrijski 2.85 in nemški 3.90; Zagreb-Ljubljana-Lipsko 7.65, od katerih pripade naši upravi 2.10, avstrijski 2.85, nemški 2.70; Maribor-Lipsko 7.05, od katerih dobi naša uprava 1.50, avstrijska 2.85 in nemška 2.70 ter Maribor - Augsburg 6.46, od katerih dobi naša uprava 1.50, avstrijska 2.85 in nemška 2.10.

Nova razdelitev pošti. Glede na ukinitve treh poštnih direkcij bo poštno ministrstvo nanovo določilo območje ostalih direkcij. Pošte v Hrvatskem Primorju bodo dodeljene zagrebski, del pošti v Medžimurju pa ljubljanski direkciji.

Posočila pri Državnih hipotekarnih bankah. Upravni odbor Državne hipotekarne banke je sklenil, da se za nedolženo čas pri centrali in podružnicah ne sprejemajo prošne za dovoljenje hipotečnih posojil. Take prošne sprejemata izjemoma le podružnici v Ljubljani in Zagrebu.

Izpit zdravnikov - pripravnikov. V ministrstvu za narodno zdravje je imenovana posebna komisija za izpite zdravnikov - pripravnikov. Predsednik komisije je načelnik dr. Andrej Stampar.

Konferanca rektorjev beograjske in zagrebske univerze. Pred odhodom iz Beograda je imel rektor zagrebske univerze dr. Ernest Müller več sestankov z rektorem beograjske univerze dr. Mitrovićem. Na sestanku sta se rektorja posvetovala o vseh aktualnih problemih naših univerz. Sklenila sta, da bosta nastopala v vseh važnejših vprašanjih, tičiči se univerze, v bodoče solidarno.

Majstrov večer. Ob 10letnici Majstrove zaprisege slovenskih borcev za »Jugoslavijo«, ki se je vrnila pri »Liebelnu« v Gradcu v začetku decembra 1917, pozivajo se vsi civilisti, vojaki in oficirji na družbeni večer na »Verandę hotela Union« v soboto dne 10. decembra t. l. Vabilo se tudi vsi drugi Slovenci, ki so se nahajali v Gradcu v letih 1914-1918 in ki se spominjajo žalostnih, pa tudi veselih dogodovščin, pa naj si bo pri Obrenusu, Grünem Steiermark, Thonethoff, Metropol, Vogel, Fuchsweit, Maria Trost, Wilder Mann, Lickel, Steierhof, Tirolerwirt, Klosterwiesgasse (Citalnica), Zum kleinen Steierhof, Steiermärkische, Landhauskeller, — Liebel — ali kjer koli. Ljubljanci in vsi izven Ljubljane, ki se nameravajo udeležiti tega spominskega večera, naj zaradi evidence udeležbe in večernega programa sporoč svoje želje na naslov g. A. Pleško, Ljubljana, Dunajska cesta 1. Pisemo se ne bude vabilo — Za pripravljalni odbor: Bukovec, Est, dr. Kušel, Pleško, dr. Rožič.

Zakon o učiteljih. Posebna komisija prosvetne ministrstva ima nalogu proučiti v vseh podrobnostih že izdelani načrt zakona o učiteljih. V komisijo so pozvani samo Beogradci. Osrednji odbor UU je zahteval, da je pozvan v to komisijo tudi zastopnik našega učiteljstva.

Zopet ponovno slovenski avijatik. V ponedeljek 28. novembra ob 9.45 se je dogodil v neposredni bližini Mostaria nova avijacična nesreča, katere žrtev sta postala podnarednik - pilot Dragoslav Vidović in mehaniki pomočnik - redov Jakob Korenčak. Usled defekta je avijon tipa Breguet XII. strmolaglav z višine kakih 300 metrov na travnik v bližini vojne bolnice. Avijon se je popolnoma razbil. Pod razvalinami sta obležala mrtvi oboj avijatika. Trupi so pogneje prenesli v voško bolnico, od koder se je včeraj popoldne vršil svečan pogreb. Redov Jakob Korenčak je bil Slovenec, rodom iz St. Jurija pri Celju ter je bil eden načoljših avijatikov.

Držen pohoten. Pred dnevi so se nekatere učenke meščanske šole v Šmihelu peljale iz Kandije s popoldanskim vlakom proti Belokrajini, kakor se to godi vsak dan. V vlak je stopil mlad človek ter v odhajajočem vlaku vrgel med deklice nek pratek, ki je omamil več ali manj vse deklice. Šest po številu. Popadale so na tla. K sreči je stopil v vlak sprevidnik, ki je takoj brzojavil na bližino postalo, kjer so orožniki prijeti pohognega mladenca. Deklice so se kmalu zavedle ter potovale dalje.

Dopravljant Korošec v kaznili. Znamenitopravljant Rudolf Korošec, ki je bil radi poneverbe 650.000 Din državnega dejanja obsojen na 20 let težke leče, sedi zdaj v kaznili v Mitrovici, kamor so ga odvedli v ponedeljek.

kolskega Saverja sokolskemu naraščaju in deci. Vabimo na to lepo sokolsko slavitev članstvo naraščaj in deci kakor tudi članstvo roditev Zdravlj - Odbor 1760

—lj. Šešek I. praznega občinstvo narodnega ujetanja in tri ob 10.30 v veliki dvorani na Taboru. Na sporednu je godba, govor br. dr. Pestotnik o ponenu praznici, deklamacija, govor br. Pretnarja sokolski mladini in svečana zaobljuba novega članstva. K prosilci se vabi vse članstvo; za društvena naraščaška oddelka in deci je udeležba obvezna.

—lj. Nameravani koncert Društva skrb za mladino, ki bi se moral vršiti v soboto dne 3. decembra se vsled nepričakovanih zaprek preloži na poznejši čas — Odbor.

—lj. Vremo. Mraz trajal daleč. Snož ob 20. je kazal barometer 77.46. termometer + 20 °C, danes ob 7. zlutoraj barometer 77.3. termometer + 0.5 °C. opoldne barometer 72.2. termometer + 1.5 °C. Najvišja temperatura je bila včeraj + 2.9%. najnižja pa + 1.7%.

—lj. Vandalski čin zlikovca. Ko je sročni delnični osebni vlasnik ob 18.40 vozil mimo vojaškega skladisa na Kodeljevem, je ne nadomestno priletel v kupe II. razreda, kjer sta sedela prometni uradnik Rudolf Urbančič in Šmarja - Šapa, in sopraha postajenčnika na Grosupljem ga. Pavla Privček, pol kilograma težak kamen, ki je gospod v sredici zadel v desno roko brez hruške poškodbe. Zlikovec je razbil 150 Din vredno šipo. Na delničnem kolodvoru je g. Urbančič tem vandalskem činu takoj obvestil službočnega stražnika.

—lj. Malo tatvine. Mlekarji iz Črne vase vasi Josipin Sivic je na dvojščku gostilne »Pri Amerikanu« v Florijanski ulici neka znana tatica odnesla 75 Dn vredno deženje. — Narednik godbe kosovske divizije Dominik Z., ki se sedaj nahaja na bolniščem dopustu v Ljubljani, je bil sročni s svojimi starimi znanci v neki gostilni na Sv. Jakoba trgu. Ko sta se zvečer v veži poslavljala, je dobro znanci porabil priliko, da je naredniku Z. izmaznil iz notranjega žepa suknje usnato hrimico s 600 dinarijov gotovine.

—lj. Tatvina kolesa. Židarški polir Ivan Kramar, stanujoč v Spodnji Šiški, je sročni po končanem delu pri novi palati Pokojninskega zavoda na Miklošičevi cesti presečen zapalil, da mu je popoldne neznan tat odpeljal 700 Din vredno kolo. Miklošičeva cesta je pravi E'dorado za kolesarske tatove. Tam so tatvine koles na dnevnem redu.

—lj. Drobiz policijske kronike. Policija je zaprla 5 oseb, med njimi 2 uzmovlja. 2 berača in 1 pijača. Policija so bile danes prisiljene 3 manjše tatvine, poškodba tuje lastnine, slučaj kaljenja nočnega miru, prekršanje policijske ure in 4 kolesarji radi cestopolicijskega dela.

—g. Največjo izbiro bluz, otroških obteč in plaščkov nudil ceno KRIŠTOFIČ-BUČAR.

—lj. Veliko izbiro volnenih lopijev največjih blizu perila, kravat itd. priporoča tudi zdravlj. Izbiro pri nizki ceni. Ljubljana. Sv. Petra cesta. 118-L

Iz Celja

—c. Podporno društvo za revne otroke v Gaberju priredi v ponedeljek dne 5. decembra ob 5. uri popoldne v kinodvoranu v Gaberiu Miklavževanec. Spored prireditve je zelo pester. Občinstvo je k prireditvi najvhodneje vabljeno.

—c. Šolska prireditve na okoliški delški Šoli. Na delški okoliški Šoli se vrši v nedeljo dne 4. decembra ob 3. uri popoldne Šolska prireditve z godbo, prijetjem, enodejanko »Trije tiki pred sodnikom« in prihodkom ter nagovorom Miklavževim. Na koncu se vrši obdarovanje otrok. Prireditve se vrši na delški delnici.

—c. Članski sestanek SDS za mesto Celje se ne vrši danes zvečer, ker se vrši ta dan seja finančnega odseka.

—c. Uboj. V ponedeljek 21. t. m. je našel Franc Zavolovšek, posestnik v Gornjem gradu, v potoku Dreši pod graščinskim mostom mrtvega 22letnega hlapca pri posestniku Janežu Šuhovršku v Štangrobu. Janež Zavolovška Zavolovška so videli v nedeljo zvečer v gostilni Franca Pustolešnika v Štangrobu, kjer je bil malo opt in je iz hudošnosti vzel v veži se nahajajoče cepine drvarje in ih razmalil po sadovnščini. To je opazil Franc Golob in povedal tovariskom Med tem in Zavolovškom je nastal prelep, ki se je nadaljeval pred gostilno in na celi proti Cernemu gradu. Zavolovšek je tisti več izginil in ga, ni nihče več viden. Dognano pa je, da je dobiti ubit Zavolovšek 3 rane na glavo in sicer eno prizadano z ostrom orodjem na glavo. V zvezi s tem obvinje so zarpli Franc Golob, Franca Mačko in Alfonza Božiča. Vsi trije so osušljeni, da so ubili pokojnega Zavolovška.

—c. Članski sestanek SDS za mesto Celje se ne vrši danes zvečer, ker se vrši ta dan seja finančnega odseka.

—c. Uboj. V ponedeljek 21. t. m. je našel Franc Zavolovšek, posestnik v Gornjem gradu, v potoku Dreši pod graščinskim mostom mrtvega 22letnega hlapca pri posestniku Janežu Šuhovršku v Štangrobu. Janež Zavolovška Zavolovška so videli v nedeljo zvečer v gostilni Franca Pustolešnika v Štangrobu, kjer je bil malo opt in je iz hudošnosti vzel v veži se nahajajoče cepine drvarje in ih razmalil po sadovnščini. To je opazil Franc Golob in povedal tovariskom Med tem in Zavolovškom je nastal prelep, ki se je nadaljeval pred gostilno in na celi proti Cernemu gradu. Zavolovšek je tisti več izginil in ga, ni nihče več viden. Dognano pa je, da je dobiti ubit Zavolovšek 3 rane na glavo in sicer eno prizadano z ostrom orodjem na glavo. V zvezi s tem obvinje so zarpli Franc Golob, Franca Mačko in Alfonza Božiča. Vsi trije so osušljeni, da so ubili pokojnega Zavolovška.

Iz Maribora

—m. Svečana prisovana narodnega praznika. V prisovlju občinstvo ujetanja se vrši ob 11. dopoldne v stolnici slovenske službe božje, katere se udeleži predstavniki civilnih ter vojaških oblasti in uradov. V prisovlju in evangeliski cerkvji se vrši služba božja ob 10. dopoldne. Po maši pa veliki župan sprejema črtitke. Vojaska para letos odpade. Zvečer se vrši v velik unioneški dvorani v prisovlju narodnega praznika svečan koncert, ki ga prirede novinarji, po koncertu pa družbeni večer se sprejemajo mala darila za otroke in se izdaja legimacije.

—lj. »Ljubljanski Sokol«. Danes 30. t. m. telovadna akademija v Narodnem domu, članstvo in p. t. občinstvo se opozarja, da je začetek točno ob 20. uri. Jutri na praznik »Ujetanja« se bo vršila ob 10. uri popoldne v društveni telovadni sivečana zaobljuba novega članstva. Razdelitev diplom članom in članicam letnega tekme v Ljubljani ter naročila s tekme v Pragi. 1926. Ob tem priliku se razdeli tudi brošurica »Prvi v sokolsko življenje«, darilo Jugoslov. So-

Roditeljem v prevdarek

Ali ste že razmišljali o tem, zakaj sta dva najlepša pozemška pojma — domovina in matiščina?

Prvi znati zemljo očetov, po pradedih podobovan; drugi znati jek. ki so ga nas učila govoriti usta, katerih poljub ni bil nikdar izdanski!

Oba pojma, včilc vsej svoji vsakdanosti sveta, izhajata iz rodovinskih zvez: v obeh je skrit večni zakon ljubezni do otrok, ki nam našla dolžnost, da skrbimo za naša načrta. S kakršno ljubezijo se vas bodo otroci spominali. Ako nimate dovolj časa in dovolj možnosti za vzgojo otrok, ne poverite sprejemljivih otroških dušnikov v vzgojo razen človeškega. Sprejemljivost je včilc, ki spajača vsega vsega.

Svet je poln nevožljivosti in zavisti. Politični boj gre dostikrat na nož; boj za delo in kruh ne pozna usmiljenja. Toda vsak od nas trdno veruje, da mora duševna plemenitost s svojo vizičnostjo premagati vredno nevožljivosti in zavisti.

Narod moramo že od mladosti vsepljati čustvo bratstva in poštovanja ter medsebojnega zaupanja tudi proti nasprotnikom, ak hočemo, da bodi naša domovina v materiščini.

Sokolstvo je pripravljalo narod k boju za svobo in nezavisičnost, da bo dosegel vitezov v vzgajalo močno in nezljivo voljo brez ozira na politično. Sprejemljivost je včilc, ki spajača vsega vsega.

Sokolstvo je pripravljalo narod k boju za svobo in nezavisičnost, da bo dosegel vitezov v vzgajalo močno in nezljivo voljo brez ozira na politično.

Sokolstvo je pripravljalo narod k boju za svobo in nezavisičnost, da bo dosegel vitezov v vzgajalo močno in nezljivo voljo brez ozira na politično.

Sokolstvo je pripravljalo narod k boju za svobo in nezavisičnost, da bo dosegel vitezov v vzgajalo močno in nezljivo voljo brez ozira na politično.

Sokolstvo je pripravljalo narod k boju za svobo in nezavisičnost, da bo dosegel vitezov v vzgajalo močno in nezljivo voljo brez ozira na politično.

Sokolstvo je pripravljalo narod k boju za svobo in nezavisičnost, da bo dosegel vitezov v vzgajalo močno in nezljivo voljo brez ozira na politično.

Sokolstvo je pripravljalo narod k boju za svobo in nezavisičnost, da bo dosegel vitezov v vzgajalo močno in nezljivo voljo brez ozira na politično.

Sokolstvo je pripravljalo narod k boju za svobo in nezavisičnost, da bo dosegel vitezov v vzgajalo močno in nezljivo voljo brez ozira na politično.

Sokolstvo je pripravljalo narod k boju za svobo in nezavisičnost, da bo dosegel vitezov v vzgajalo močno in nezljivo voljo brez ozira na politično.

Sokolstvo je pripravljalo narod k boju za svobo in nezavisičnost, da bo dosegel vitezov v vzgajalo močno in nezljivo voljo brez ozira na politično.

Sokolstvo je pripravljalo narod k boju za svobo in nezavisičnost, da bo dosegel vitezov v vzgajalo močno in nezljivo voljo brez ozira na politično.

Volitev župana in podžupana v Ljubljani

Dr Dinko Puc izvoljen za župana, g. Josip Turk za podžupana.
— Klerikalci napovedujejo obstrukcijo.

Po petnajstih letih je bil včeraj v Ljubljani zopet izvoljen napredni župan. Občinski svet je poveril to častno, a odgovorno mesto nosilcu liste naprednega bloka g. dr. Dinku Pucu, mesto podžupana pa g. Josipu Turku.

Za sejo občinskega sveta je vladalo med prebivalstvom veliko zanimanje. Galerija je bila prenapolnjena, na trgu pred magistratom pa so se zbirale mnoge ljudi, ki so čakale na izid volitev. Saje so se razun enega udeležili vsi izvoljeni obč. svetniki; izostal je samo g. Marcel Zorga. Starostno predsedstvo je prevzel obč. svetnik g. dr. Gregorič, ki je imenoval dva overoveljati zapisnika in 3 skrutinatorje ter nato predložil s soglašnim odobravanjem spreto protestno rezolucijo proti namernavani okretnosti ljubljanske univerze.

Po kratkem nagovoru, v katerem je apeliral na složno delo vseh skupin v prid našega lepega mesta, je starostni predsednik takoj odredil županske volitve.

Po zakonu o občinskih volitvah je predpisana za izvolitev župana nadpolovična večina. Klerikalci so skupno z radikali kandidirali za župana g. dr. Ravnharja, dočim je bil kandidat Naprednega kluba g. dr. Puc. Socijalista in g. dr. Gregorič so oddali prazne listke. Tako je na dr. Pucu odpadlo pri prvih volitvah 23 glasov, na dr. Ravnharja 20, na g. Tavčarija 1, na g. Žorža 1 glas, trije listki pa so bili prazni. Ker torej ni nič ne dobil absolutne večine, so se morale volitve ponoviti, a rezultat je bil nespremenjen. Pri tretjih, ožjih volitvah so bile veljavne le glasovnice, oddane za dr. Pucu in dr. Ravnharja. Ta je dobil 21 glasov, dr. Puc pa 23, in je bil s tem izvoljen za župana. Ko je starostni predsednik razglasil rezultat volitev, so napredni občinski svetniki in galerija predeli novemu županu prisrčne ovacie.

Klerikalci in radikali so torej nastopili skupno. Pozornost je vzbudilo, da je nekdo izmed članov SLS pri prvih volitvah volil g. Ivana Tavčarija. Bil je očvidno edini zastopnik krščanskih socialistov v klerikalni delegaciji.

Zupan dr. Puc je po svoji izvolitvi podal kratko izjavo, da je Napredni

blok pripravljen storiti vse za dela zmožnost občinskega sveta in za uvedbo redne občinske uprave. Da izpodbije intrige klerikalcev, ki širijo proti njemu razna obrekovanja, izjavlja v imenu Naprednega bloka, da pristaja na vsako revizijo poslovanja svoječasnega gerentskega sveta, on osebno pa je pripravljen dati občinskemu svetu na razpolago ves material, da se izkaže resnica.

Med govorom dr. Pucu so klerikalci odšli iz dvorane, kar so napredni občinski svetniki in gledalci na galeriji kvitrali z novimi ovacijami dr. Pucu. Ko so se klerikalci zopet vrnili, je v njihovem imenu dr. Jerič izjavil, da klerikalni občinski svetniki ne morejo sodelovati z dr. Pucem, dokler ni razčlena »afera« s Filipovim dvorcem.

V imenu socijalistov je dr. Ljkar predlagal, naj se izvoli anketa, ki bo preiskala vse otožbe proti raznemu funkcionarjem, ki so v dobi po razpustu občinskega sveta vodili občinsko gospodarstvo. Dr. Milan Lemež je v svoji izjavi povdral, da je klerikalna takтика samo prozoren manever za onemogočenje rednega poslovanja občinskega sveta in za podaljšanje komisarijata.

Starostni predsednik je nato odredil volitev podžupana.

Slika je bila enaka, kakor pri županskih volitvah. Napredni kandidat g. Josip Turk je dobil pri prvih in drugih volitvah 23 glasov, kleroradikalni kandidat g. dr. Jerič 21. Marcel Zorga 1 glas, 3 glasovnice pa so bile prazne. Tudi pri ožjih volitvah sta obdržala gg. Turk in dr. Jerič isto število glasov, dočim so bile štiri glasovnice prazne. Za podžupana je bil torej izvoljen g. Josip Turk, ki je bil od svojih naprednih tovaršev in od občinstva na galeriji prisrčno akclamiran.

Zupan g. Josip Turk je izjavil, da sprejema volitev, na kar se je razvila kratka debata med gg. županom in prof. Jarcem. Ob 19.15 je starostni predsednik dr. Gregorič zaključil prvo sejo občinskega sveta. Čim bo vladu potrdila izvolitev župana in podžupana, bo začel občinski svet z rednim delom.

Zupan g. Josip Turk je izjavil, da sprejema volitev, na kar se je razvila kratka debata med gg. županom in prof. Jarcem. Ob 19.15 je starostni predsednik dr. Gregorič zaključil prvo sejo občinskega sveta. Čim bo vladu potrdila izvolitev župana in podžupana, bo začel občinski svet z rednim delom.

In regent Aleksander je sprejel to spomenico z izjavo, da izpoljuje le svojo vladarsko dolžnost, ako uresniči končno vse, kar so najbolj sinovi naše krv, vseh treh ver in imen na obeh straneh Dunava, Save in Drine pripravila že za časa njegovih prednikov, če proglaša jedinstvenje Srbev z deželami nezdovne države Slovencev, Hrvatov in Srbov v edinstveno kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Narodno veče v Zagrebu je na svoji seji 24. novembra 1918 sklenilo, proglašilo jedinstvenje jugoslovenskega ozemlja bivše avstro-ogrsko monarhije z ozemljem bivših kraljevin Srbije in Črne gore v skupno jugoslovensko državo.

Narodno veče v Zagrebu je na svoji seji 24. novembra 1918 sklenilo, proglašilo jedinstvenje in odposlati v Beograd deputacijo, ki naj sporoči ta sklep v uradni in svečani obliki tedanjemu regentu in sedanemu našemu kralju Aleksandru. Spomenica, ki jo je odposlanstvo Narodnega veča na podlagi tega sklepa izročilo 1. decembra našemu vladaru, naglaša, da so Slovenci, Hrvati in Srbi, ki so na ozemlju bivše avstro-ogrsko monarhije izvedli preverat in začasno konstituirali neodvisno na-

Jutri ob 8. zvečer vse v »Union« na novinarski koncert

Začetek ob 8. uri zvečer. — Na koncertu nastopajo najboljši predstavniki našega glasbenega življanja. — Po koncertu družabni večer s plesom. — Preskrbite si vstopnice pravocasno!

— Ničesar ne morem povedati. — Čuvajte se! Prijeli so vas na telesi, kjer je bil general Enona napaden in ugrabil. Vaša trma vas sama obsoja na smrt.

— Ničesar ne morem povedati. General Vales je skomignil z rameni, se ozrl na Lidijo in nadaljeval:

— Ali je res, da so generala Enona ugrabili vaši prijatelji?

— Da.

— Kdo pa so ti vaši prijatelji?

— Ne povem.

— Čemu so generala ugrabili?

— Na to vprašanje ne morem odgovoriti.

Vales je namršil obrvi.

— Ali veste, da muke razvezijo jezik vsakemu, kdor noče odgovarjati?

— Vem, a vendar ne povem. Muč se ne bojim.

— Nespatmetno dete! Saj niti ne veste, kaj se pravi človeka mučiti.

— Ne bojim se muk.

... Kaj res hočete, da vas prepričam o nasprotnem?

— Moje življenje je v vaših rokah, toda nad mojo voljo nimate oblasti. Ničesar ne povem.

Znova je general molče občudoval devojko.

Dobro! Povejte mi vse, kar veste o napadu, ki ste se ga udeležili.

Si in najidealnejši možje v dnu svojega stora.

Devet let je minilo od tega trenutka in v tem času je naša mlada država s silnimi naporji skušala odstraniti vse škodljive posledice nesrečne svetovne vojne, da bi mogla zagotoviti ljudstvu kulturne, gospodarske in socialne razvijenosti, pirimeren novi dobi demokratičnega življenja narodov. V mnogem je to uspelo, v mnogem nas še kakor ogromno delo. Eno pa je gotovo in tega nihče ne more oporekat, da se je naša država v teh letih kljub vsem oviram, ki jih je moral premagati tako na znotraj kakor tudi na zunaj, pokazala v svojem jedru kot zdrava, življena zmožna tvorba, kar je bilo mogoče le zato, ker jo spašajo naravne vezi.

Ni še vse tako, kakor bi želeli, gotovo pa je, da korakamo nevzdržno k popolni konsolidaciji, četudi nam je treba premagati še nebroj ovir in rešiti še nešteto gospodarskih in socialnih problemov. Če se bodo tisti, ki so poklicani skrbeti za narodove v obenem tudi za državne in terese, res zavedali pomerna zgodovinskega dovrška 1. decembra leta 1918, ni nobenega dvoma, da bomo premagali tudi vse še obstoječe težave in da bo zastjal končno sonce svobode tudi vsem onim rojakom, ki se ječe pod tušim jarmom.

Nadaljujmo započeto delo v medsebojni ljubezni, počitovanosti in trdn veri v boljšo bodočnost. Odstranimo iz našega skupnega življenja vse, kar nasprotuje interesom s tolikimi žrtvami ustanovljene države in zavedajmo se, da velja zlasti za nas Jugoslovence, pregorov, ki pravi: Sloga jači, neslojava lači. Edino v skupnem delu, v medsebojnem razumevanju in bratski ljubezni lahko mirno gledamo v bodočnost, kajti bo bomo dobitni, če bomo živel in delali po načelu: vse za enega, eden za vse, se nam ni treba borbati za notranjih, ne zunanjih sovražnikov. Ob obletnici osvobojenja in ujedinjenja si izprašujmo vest in ugotovimo, kaj je oviralo doslej naš razvoj in napredek, da bomo moreni te vire odstraniti. Desetletna našega ujedinjenja mora postati praznik zavesti, da ne podiramo več tega, kar so drugi s težkimi mukami gradili, marveč da z združenimi močmi utrijujemo svobodno državo, v kateri bodo lahko živel in delali vse, ki so dobre volje.

1918 - 1 XII. - 1928

Danes se začenja jubilejno, to je deseto leto osvoboditve in ujedinjenja, žal še ne vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev. Vprašanje je, ali bomo imeli pravico in razlog, da 1. decembra prihodnjega leta slavnostno v veselju in zadovoljnosti proslavimo prvo 10letnico našega skupnega življenja in dela.

Ne da se tajiti, da smo dosegli v teh letih na vseh poljih uspehe trajne vrednosti, toda še vedno se želi potreba storiti ono, česar še nismo storili ali pa smo celo samo deloma in slabо storili. Obletnica osvobojenja in ujedinjenja nam nudi priliko, da popravimo kar nismo storili, odnosno da zapolnimo vrzel v osodjenem delu za lepo bodočnost našega naroda. Na praznik ujedinjenja naj bi se vsak poenitec, vsaka državna in samostolna oblast in vse naša društva zamislila, kaj je treba storiti in kako združimo vse sile, da bì do 1. decembra 1928, vse skupaj dovršili tako dela, ki bodo našemu narodu v čast ponos.

Osemdenajst Odbor Narodne Odbrane, ki skuša ustvariti pravilno in najtejše so-delovanje vseh ustvarjalcih sili Srbov, Hrvatov in Slovencev, izda v kratkem obširneši proglaš našo javnost, toda že danes, na pragu prve 10letnice našega osvobojenja in ujedinjenja, opozarja javnost na delo, ki nas čaka v bližnji bodočnosti. V jubilejnu letu moramo napeti vse sile, da se oddolžimo vsem svojim zaslужenim mrtvim, česar doslej še nismo storili, ker nismo grobove padlih borcev nismo dostopno urejali. Dalje bo treba pravilno rešiti vprašanje 1.000.000 vojnih invalidov, družin padlih borcev in vojnih sirot, česar tudi še nismo storili. Sledenč moramo ugotoviti stanje našega naroda v vsakem pogledu in temen primerno sestaviti skupen program ter poskrbeti za organizacijo dela za vsako občino, za vsako oblast, za celo državo in za vse naše brate izven domovine. Tudi tega doslej še nismo storili.

Izprašujmo si torej v jubilejnu letu vse in ugotovimo, ali in koliko smo storili v prvih desetih letih ujedinjenja za napredek na prosvetnem, gospodarskem in socialnem polju! Na ta način nam naše jubilejno leto bogato na takem delu prinese.

— Kie je vaša sestra? — je vprašal nenadoma.

— Ne vem.

— Ne veste ali nočete povedati?

— Ne, res ne vem.

— Dobro. Takoj pokličem vašega očeta.

Lidija se je nasmehnila.

— O, oče me ne prisili odgovarjati na vaša vprašanja.

General Vales se je začel nervozno premikati v naslonjaku. Spoznal je, da zasiševanje nima pomena. General Enone ga je informiral o zadnjih dogodkih in mu povedal, kaj počenja Foulton d'Albanie in Fortlusa. Omenil mu je, da je Holder mrtev in da se je revolucija izjavilna. Valesu se je zdelo, da so ugrabili generala Enona bivši ljudje ali pa člani organizacije maščevalcev.

— Gospodična, — se je oglašil po dolgem razmišljaju, — s temo si samo škodujete. Saj itak vemo v glavnem vse, kar nas zanima. Preiskava bo pa kmalu ugotovila vse podrobnosti, ki jih še ne vemo. Generali so ugrabili bivši ljudje sporazumno z maščevalci. Vi ste sodelovali pri nihovem zločinu. Preiskava bo pojasnila vašo vlogo. Ce bi hoteli olajšati preiskavo, vam lahko

1 XII. 1928. — praznik čiste vesti, ponosa in veselja vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev.

NARODNA ODBRANA.

Skok preko kože

17 XII. 1927 NA TABORU.

Izpred sodišča

SMRTNA NESRECA V VILAMI — OBTOŽENEC OPROŠČEN.

Zupan Jakob iz Hotca je oženjen posestnik brez otrok. Ker je želel, da bi bil njegov naslednik njegov nečak Tone, je vzel fantka k sebi, da mu je pomagal pri gospodarstvu. Fant je bil zelo priden in Jakob ga je imel zelo rad.

Dne 19. avgusta je stric Jakob razklašal pred svojim hlevom iz voza seno. Pri tem mu je 14-letni Tone potagal. Deček pa je končan del deljal stricu, da gre po par labalk v jabolki na taboru. Jakob je dobro hodil po njimi po stopnicah, ki so dokaj visoke. Seveda bi tega storil, če bi videl, da je blizu nečak, ki je eden prihitev po svoj smrti.

Stric je preplašen prisotnosti v dečku pobral ter ga takoj ukazal odpeljal v botnicu. Tone je vse pri sledil infekciji umrl, ker se mu je vnešla možganska mrena. Fant je imel izredno nežno lobano in tenko lobanjsko kosti, sicer bi gotovo ne prislo do katastrofe.

Stric Jakob je bil obožen, če da je smrt nečaka zakrivila njegova malomarnost. Zagovarjal se je, da je nedolžen, da ni bil še kaznovan, da je na dobrem glasu in da je vedno imel navado spustiti vle v skedenja na tla, ker je nerodno hoditi z njimi po stopnicah, ki so dokaj visoke. Seveda bi tega storil, če bi videl, da je blizu nečak, ki je eden prihitev po svoj smrti. Vsega je bila kriva nesreča.

Jakob je napravil vti poštenja, ki niti tačno ne zna; vse je povedal brez obleganja in po pravici. Senat je Jakoba, ki je vsele nečakov smrti zelo potrl, oprostil vsake krivide in kazni. Oče Jakob je je nerodno priklonil in zamišljen odsel do sodne dvorane.

Stric Jakob je bil obožen, če da je smrt nečaka zakrivila njegova malomarnost. Zagovarjal se je, da je nedolžen, da ni bil še kaznovan, da je na dobrem glasu in da je vedno imel navado spustiti vle v skedenja na tla, ker je nerodno hoditi z njimi po stopnicah, ki so dokaj visoke. Seveda bi tega storil, če bi videl, da je blizu nečak, ki je eden prihitev po svoj smrti.

To in ono

80letnica rojstva vdove

Aleksandra III

Proti zapadni obali Švedske stoji na visoki planoti na danski strani skromna vila Hvidøre, v kateri preživlja zadnja leta svojega burnega življenja vdova po ruskem carju Aleksandru III. Marija Fedorovna, ali z deklškim imenom Dagmar. Stara dama živi tu skromno in tih, tako da bi človek ne misil, da je igrala nekoč v evropskem javnem in družbenem življenu tako odlično vlogo. Po februarški revoluciji je odpotovala Marija Dagmar v Kodanj, kjer so jo navdušeno sprejeli. Nastanila se je v ilji Hvidøre. Nekega dne jo posestil stari gospod, ki je bil dolga leta v ožjih stikih z danskim dvorom in opetovanjo tudi gost na ruskom carskem dvoru. Ko je ostala carica vdova z njim med štirimi očmi, je dejala: «Evo, to je vse, kar mi je ostalo.» S tem je mislila edinoga kozaka iz bivše telesne straže.

Kneginja Dagmar, hčerka danskega kralja Kristiana IX., se je poročila z ruskim carjem Aleksandrom III. in sprejela ime Marija. To ime je obdržala tudi po carjevi smrti. Se ko je živel car, je nastopala zelo samozačestivo in se ni strašila groženj ruskih nihilistov. Svojemu pogumu se ima zahvaliti, da se ji je posrečilo pobegniti iz boljševiške Rusije. Ko je izbruhnila boljševiška revolucija, je angleški kralj Georg pošiljal brzojavko za brzojavko na Krim, kjer je carica-vdova prebivala, da bi z angleško vojno ladjo odpotovala v London. Toda bivša carica je odgovorila, da ostane v Rusiji dolet, dokler bo na Krimu kak Rus v smrtni nevarnosti. Pretila ji je nevarnost, da bo boljševiki ujamejo in ustrelje, vendar je pa vztrajala do zadnjega in po-

magala emigrantom bežati iz Rusije. Šele ko je ostala v pristanišču zadnja ladja za prevoz emigrantov, se je odločila zapustiti Rusijo.

V pristanišču se je zbrala ogromna množica, da se poslovi od priljubljene cerkve vdove. Blizu pristanišča stoji pravoslavna cerkevica, v kateri je hotela starca zadnjic moliti na ruskih tleh. Bilo je rečeno, da so na ukaz boljševiške vlade vse cerkve zaprte. — Tako — se je začudila, — pa jo odsprije, kajti jaz moram v cerkev. Če kaže potrebitljivo, da so našli ključ in odprli cerkvico. Bila je nevarnost, da boljševiki cerkevo vdovo in njenom spremstvu napadejo. Toda ko se je bivša carica vrnila iz cerkve, so se ji celo boljševiki spoštljivo umaknili. Čim je stopila na krov angleške križarke, je zapovedal kapitan, naj namerijo vse topove na obalo. Na obali je nastalo nepopisno tuljenje. Eni so klicali »zbogom!« in mahli z robci, drugi so psovali bivšo carico, kleli, živigali in strelijali. Tako je Marija Fedorovna zapustila nesrečno Rusijo.

Parizanka toži Viljema

14. marca 1916. je bil v Rokavskem zalivu torpediran in potopljen prvi potniški parnik »Sussex«, na katerem so vezili same civilni potniki, ki so potovali po svojih opravkih. Med žrtvami brezobzirnega nemškega militarnega je bil tudi pariški trgovec Prieux, ki se je vratil v Anglijo. Njegova vdova se je že takrat obrnila potom avokata na francosko, vlado s prošnjo, naj ji izposluje odškodnino neposredno od cesarja Viljema. Znan je bilo nameč, da je Viljem lastnorocno podpisal povelje, naj nemške podmornice napadajo tudi potniške parnike. Njen mož, je navajala vdova v prošnji, ni bil vojak in vendar so

ga ubili, ker je Viljem odredil, naj ubijajo tudi civilno prebivalstvo sovražnih držav. Prieux je imel pri sebi 400.000 angleških funkov, skoraj vse svoje premoženje. Zato je vdova zahtevala, naj ji nemški cesar škodo povrne.

Francosko ministrstvo je ta akt posloilo v arhiv in zadeva je zaspala. Šele te dni je dobil vdonin avokat iz ministrstva obvestilo, da so dotednici akt našli. Avokat sedaj zahteva od francoske vlade, naj izposluje nesrečni vdoni od bivšega nemškega cesarja povračilo škode. Baje namerava francoska vlada pozvati holandske oblasti, naj prisilijo Viljema eksekutivnim potom k povračilu škode, ki jo je trpeila vdova trgovca Prieuxa.

Strahovita nesreča v Avstriji

Včeraj popoldne se je na progi Feldbach - Bad Gleichenberg na Zgornjem Štajerskem pripetila strahovita nesreča, ki je zahtevala 8 žrtev.

Na progi Bad - Gleichenberg je bil z raznimi popravili in deli zaposlenih več delavcev. Včeraj popoldne so delavci v zaseki nekega hriba pri Gleichenbergu dovršili predpriprave za zgradbo močnega betonskega zidu, ki naj bi ščil progo pred plazovi. Delavci so baš dovršili delo, ko se je nenačoma utrgal nov plaz zemlje. Ogromne mase nad 10 metrov debele plasti zemlje so zagrmeli v dolino in predvso so se presenečeni delavci zavedli, jih je že zasulo.

Zasulo je vseh enajst na progi zaposlenih delavcev. Takoj po nesreči so oblasti s pomocijo prehivalstva pričela obširno reševalno akcijo. Kmalu jim je uspelo vseh enajst delavcev izkopati. Od ponevrečenih je bilo osem delavcev že mrtvih in sicer Anton Hörlzer, Josef Kandhofer, Karl Hölder, Rupert Lerner, Johann Löchner, Franc Gangl, Anton Grassel in Johann Gütl, dočim so

bili Josef Tropper, Franc Wonisch in Josef Rübenberger težko poškodovani. Vse tri so z rešilnim vozom prepeljali v grasko bolnico.

Ponesrečenci so večinoma mlajši delavci iz Gleichenberga in okolice. Večini je strlo prsti koš ali pa lobanje, nekateri pa so se zadušili. Trupla ponesečencev so prenesli v mrtvašnico v Tranntmannsdorf, kamor so še tekom popoldne priseli svoji in sorodniki nesrečnih žrtev. V mrtvašnici so se odigrali pretresljivi prizori.

Boj za dete

Še predno so izpustili iz preiskovalnega zapora v Draždanih barona Edgaria von Bleichröderja, ki je bil obtožen, da je pomagal svoji ločeni sestri odnesti dete iz očetovega doma, je odpotoval oče ugrabljenega deteta trgovca Herschla z detektivom v Pariz, da poišče svojo ženo in dete. Mož se je hotel v Franciji polasti deteta. Zvez-

de je, da stanuje njegova žena v nekem pariškem predmestju. Predno se je skušal polasti deteta, mu je prišlo na pomoč naključje. Njegova žena je namreč med tem zvedela o aretaciji svojega brata in je sklenila poslati dete v pestunjo nazaj v Nemčijo, da reši nedolžnega brata. Sama je pa hotela ostati v Franciji, ker je bila izdana za njeno tiralico.

Pripeljala je dete s pestunjem na pariški severni kolodvor, ne da bi slutila, da ji mož z detektivom v avtomobilu sledi. Ko je vlak že odhajal, je vsa prestrašena opazila da sta skočila mož in detekti v vagón, v katerem se je odpeljala pestunja z ugrabljenim detetom. Ko je vlak krenil čez nemško mejo, je Herschel pozval pestunjo, naj mu izroči dete. Nemško državno pravdinštvo se je ohrnilo zdaj na francoske oblasti, da prisilijo Herschlovo, da se vrne v Nemčijo, kjer bo odgovarjala za svoje nepremisljeno dejanje.

Naročinca za 15. kolo

državne razredne loterie

samo priložili današnji številki »Jutra«. Žrebanje prvega razreda se bo vršilo že 7. januarja 1928.

Senzacija tega kola

je ta, da mora biti vsaka srečka izžrebana. V dosedanjih kolih je bilo izžrebanih samo polovico vseh sreč. En del igralcev je tedaj moral izgubiti svoja vplačila. Sedaj odpade tudi ta rizik, ker mora biti vsaka srečka izžrebana, tako, da dobi v najslabšem slučaju Din 200. — To je direkcia drž. razredne loterie dosegla na ta način, da je milijonske dobitke, in dobitke po več stotisoč Din nekoliko znižala. Število drugih visokih dobitkov pa je ostalo skoraj neizpremenjeno. Vsakomur je sedaj mogoče, brez bojazni na izgubo, poizkusiti svojo srečo. Z ozirom na to pametno preuredbo igralnega načrta bo vseh 250.000 sreč, ki jih izda Drž. razredna loteria, izžrebanih (ne 340.000, kakor je pomotoma tiskano na naročnicah). Za te srečke bo, čim pridejo v promet, zavladal silen naval, zato vabimo vse naše naročnike, da si jih takoj naročijo. Razpošiljati jih začnemo 8. t. m.

ZADRUŽNA HRANILNICA, r. z. o. z., največja razpošiljalnica sreč držav. razr. lot za Slovenijo, Ljubljana, Št. Petra c. 19.

ZVITKE

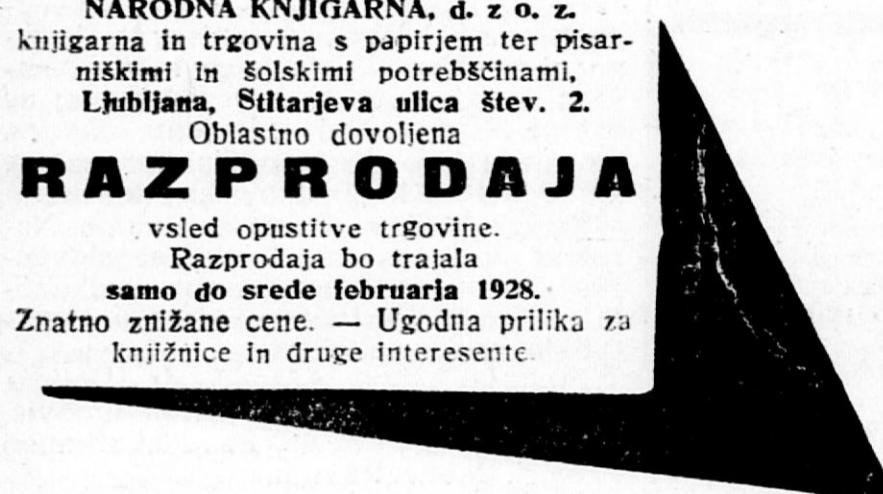
(nolež za računske stroje cek in kontrole zvitke za blagajne vseh sistemo.

ma vedeni vseh kol. din zlog

Lud. Baraga, Ljubljana, Selenburgova ulica 61 | Telefon 2980

NARODNA KNJIGARNA, d. z. o. z. knjigarna in trgovina s papirjem ter pisarniškimi in šolskimi potrebnostmi, Ljubljana, Štartjeva ulica štev. 2. Oblastno dovoljena

RAZPRODAJA
vsled opustitve trgovine.
Razprodaja bo trajala
samo do srede februarja 1928.
Znatno znižane cene. — Ugodna prilika za
knjižnice in druge interense.



MOLITEV PRIDNEGA OTROKA
LJUBI SV. MIKLAVŽ
KUPI MI DAROVE
DELIKATESNI TRGOVINI IN BONBONIERI
V.A. JANEŠ
LJUBLJANA
GLEDALIŠKA ULICA ŠT. 8
PALAČA
POKOJNINSKEGA ZAVODA

Lastore, posteljna pregrinjala perilo, monogramne, oblike l. dr. veze najfinje in najcenejše
mehanično umetno vezenje
Matek & Mikes
Ljubljana, Da Imatinova ulica 13
Entlanje, ažuriranje, predstikanje ženskih ročnih del za trgovino, šolo in dom.

Ljudska samopomoč

podporno društvo za slučaj smrti v Mariboru sprejema vse zdrave osebe, bivajoče v Sloveniji, nad 50 do 80 let stare

samo še do 31. decembra 1927

Podpora vsota znaša od 1000 do 16 000 Din Društvo šteje danes že nad 1200 članov. Zahtevajte takoj pristopno izjavo zastonj iz pisarne Ljudske samopomoč v Mariboru, Aleksandrova 45/II

Velik predriskarilo ženskih ročnih del

za trgovino šolo in dom

Tisoč novih, krasnih vzorcev Cisti tisk, hitra izvršitev nizke cene. Prediskujemo samo na prinesenem blagu. Entlanje, ažuriranje, tamburiranje, mehanično umetno vezenje

Matek & Mikes, Ljubljana, Dalmatinova 13

Najstarejša slovenska plesarska in likarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana

Dunajska cesta 15 in Gosposvetska cesta 2 (dvorišče kavarne »Evropa»).

Se pripravlja — Izvršitev toč na cene zmerne 72.1

Dva dečka v starosti 14—16 let se sprejemata kot vajenca v lesno strugarsko podjetje v Ljubljani. — Učna doba traja 3 leta; v lastni oskrbi. — Ponudbe pod »Lesni strugar/2929« na upravo »Slov. Naroda«.

Električne žarnice kupite najugodnejši pri tvrdki Slavo Kolar, Ljubljana, Dunajska cesta 22 2602

Plačilna natakarica z večletno praksjo išče službo v večji restavraciji. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod Natakarica/2917.

Boljša šivilja tudi za perilo — išče službo. Nastopila tako. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Šivilja/2915«.

Absolventinja trgovske šole s triletno praksjo išče službo v pisarni, event. gre tudi za blagajnarko. — Dopisi pod »Pridrest/2914« na upravo »Slov. Naroda«.

GON ek prot kapavci (triperju gnojenju) ter zastareli mokronični gnojenji ter vnetja sečnega mehurja. Za popolno ozadje na tem je treba »ločko«. Cena na navodilom za to če 15 Din izvajata in na posila na posti lektarna PENIC Zaprešić

Praktikant s širimi razredi meščanske šole in malo mature — išče službo v kakšni pisarni. Gre tudi par mesecov brezplačno. — Dopisi pod »Nastop takoj/2892« na upravo »Slov. Naroda«.

Dijaka (-injo) sprejme takoj boljša obitelj na stanovanje in dobro hrano — Strogo nadzorstvo — Ponudbe pod »Dijak/2894« na upravo »Slov. Naroda«.

Gospod dobro situiran, star 29 let — želi znanja s samostojno doma, izključne niso ločenke. — Le resne ponudbe z natančnim naslovom je poslati na upravo »Slov. Naroda« pod »Osamljenost/2896« na upravo »Slo. Naroda«.

Strojnoisje dvo in trimeseci tečaj prične z 2. decembrom Christofov zavod, Domobraska cesta 7/I.

— Vecerni in dnevni tečaji; učna ura Din 4.—

Trgovski pomočnik vojaščine prost, izuren v mesni trgovini — se sprejme v večji trgovini. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Sigurna moč/2910«.

Praktikant s širimi razredi meščanske šole in malo mature — išče službo v kakšni pisarni. Gre tudi par mesecov brezplačno. — Dopisi pod »Nastop takoj/2892« na upravo »Slov. Naroda«.

GON ek prot kapavci (triperju gnojenju) ter zastareli mokronični gnojenji ter vnetja sečnega mehurja. Za popolno ozadje na tem je treba »ločko«. — Le resne ponudbe z natančnim naslovom je poslati na upravo »Slov. Naroda« pod »Osamljenost/2896« na upravo »Slo. Naroda«.

Dijaka (-injo) sprejme takoj boljša obitelj na stanovanje in dobro hrano — Strogo nadzorstvo — Ponudbe pod »Dijak/2894« na upravo »Slov. Naroda«.

Gospod dobro situiran, star 29 let — želi znanja s samostojno doma, izključne niso ločenke. — Le resne ponudbe z natančnim naslovom je poslati na upravo »Slov. Naroda« pod »Osamljenost/2896« na upravo »Slo. Naroda«.

Strojnoisje dvo in trimeseci tečaj prične z 2. decembrom Christofov zavod, Domobraska cesta 7/I.

— Vecerni in dnevni tečaji; učna ura Din 4.—

Trgovski pomočnik vojaščine prost, izuren v mesni trgovini — se sprejme v večji trgovini. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Sigurna moč/2910«.

Praktikant s širimi razredi meščanske šole in malo mature — išče službo v kakšni pisarni. Gre tudi par mesecov brezplačno. — Dopisi pod »Nastop takoj/2892« na upravo »Slov. Naroda«.

GON ek prot kapavci (triperju gnojenju) ter zastareli mokronični gnojenji ter vnetja sečnega mehurja. Za popolno ozadje na tem je treba »ločko«. — Le resne ponudbe z natančnim naslovom je poslati na upravo »Slov. Naroda« pod »Osamljenost/2896« na upravo »Slo. Naroda«.

<p